

Název: Centrum primární prevence Magdaléna

Základní informace o programu:

Úroveň provádění: Všeobecná prevence

Oblast zaměření: Specifická

Cílová skupina:

Cílovou skupinu projektu tvoří populace dětí a mládeže - žáci 2. stupně základních a středních škol ve věku cca 11 – 19 let ve Středočeském kraji a v Praze.

Forma:

Programy všeobecné primární prevence jsou poskytovány v přirozeném prostředí třídních kolektivů formou dvou tříhodinových bloků (jedna třída)

Délka programu:

Všeobecná primární prevence: Celková časová dotace jednoho kurzu (jedna třída) je 6 vyučovacími hodinami přímé práce.

Adaptační kurzy: Časová dotace třídních kurzů je 30 hodin přímé školící práce.

Poskytovatel:

Magdaléna, o. p. s.
Včelník 1070
252 10 Mníšek pod Brdy
Email: info@magdalena-ops.cz

Náročnost programu:

Pro školu je náročnost programu minimální, neboť vše organizuje Magdaléna, o.p.s.

Metodická podpora: Mgr. Aneta Zápotocká

Pomůcky:

Zařizuje organizace Magdaléna, o.p.s. (jedná se zejména o papírenský a kancelářský materiál).

Evaluace:

Monitoring a evaluace jsou běžnou a integrovanou součástí našich programů a služeb. Jako hlavní evaluační nástroj využíváme speciálně připravený dotazník (zvláště navržený pro každý z programů dle cílové skupiny, obsahu a formy realizace), jež mapují postavení účastníka před programem a po účasti na programu. Pro dotazníky využíváme techniky symbolů, škál i narativní hodnocení. Analýza sebraných dat a jejich interpretace je součástí běžné projektové dokumentace a slouží jak pro hodnocení efektivity programů, tak pro identifikaci dalších potřeb cílových skupin. Dotazníkové hodnocení kombinujeme s osobním hodnocením programů účastníků obvykle na konci jeho realizace.

Cena programu:

V roce 2024 jsme programy nabízeli za tyto ceny (ceny bez dotace):

Všeobecná primární prevence: 12.000 Kč

Selektivní primární prevence: 20.000,-Kč

Adaptační kurzy: 30.000,-Kč

Popis programu (perex)

Programy všeobecné primární prevence (VPP) ve školách

Lektoři postupně rozvíjejí a rozšiřují poznatky účastníků programů nejen o drogách a drogové problematice, ale také o jiných formách rizikového chování (k nimž patří např. sebepoškozování, gambling, šikana, kyberšikana, rasismus, xenofobie, rizikové sexuální chování, týrání a zneužívání dětí, digitální závislosti aj.) tak, aby děti měly možnost vytvořit si nebo upravit svůj postoj k nim. Celkem je připraveno 22 témat. Jednotlivé programy reflektují aktuální společenská témata (doba post-covidová a její dopady na duševní zdraví dětí, ruská invaze, cenová a energetická krize) a poptávku pedagogů. Kurzy VPP realizujeme v přirozeném prostředí třídních kolektivů přímo na vybraných základních či středních školách a celková časová dotace těchto kurzů jsou 6 vyučovacími hodinami přímé práce v roce 2024 s každou ze zapojených tříd.

Adaptační kurzy (AK)

Adaptační kurz je jedním z efektivních prostředků nespecifické prevence, který si klade za cíl podpořit rozvoj zdravých vztahů v třídním kolektivu a předání žákům kompetencí k zapojení do nového kolektivu, zvládnutí konfliktních a stresových situací a vyrovnání se se zvýšenou zodpovědností spojenou např. s přechodem na vyšší stupeň vzdělávacího systému či aktuálně se zvládnutím celospolečenského napětí. Dalším z cílů je podpora pro navázání důvěry žáků s třídním učitelem.

Východiska programu

Všechny námi poskytované programy jsou certifikované ze strany MŠMT a plně korespondují s prioritami a cíli stanovenými v Národní strategii primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027, ve Strategii primární prevence rizikového chování dětí a mládeže ve Středočeském kraji (2022-2027) a jsou v souladu s Akčním plánem realizace školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže ve Středočeském kraji (2022-2023).

Současnou příčinou zhoršujícího se duševního stavu ohrožených dětí a mladých dospívajících v ČR jsou mimo jiné aktuální celospolečenské dopady dnešní doby (období dlouhodobých lock-downů v ČR během pandemie Covid-19, ruská invaze na Ukrajině a s tím spojená uprchlická, energetická a cenová krize). To je násobeno tradičními příčinami ohrožení dětí a rodin, jako jsou např. rozvoj závislostí, rozvodové konflikty, nedostatek pozornosti či naopak příliš vysoké nároky na dítě. Děti potřebují často psychologickou popř. psychiatr. péči (Národní strategie péče o ohrožené děti (mpsv.cz)).

Dle zveřejněné zprávy Linky bezpečí zaznamenali odborníci za poslední tři roky nárůst počtu sebevražd mladistvých v ČR o více než 110 procent. Přispěla k tomu kromě dopadů Covid-19 i kyberšikana. Systém prevence selhává kvůli velkému nedostatku profesionální pomoci. Výroční zpráva Linky bezpečí za r. 2022 uvádí, že u 31% z přijatých hovorů od dětí ve věku 14 – 17 let se řešily psychické obtíže (7353 hovorů), konkrétně téma sebevražd bylo zastoupeno ve 20% (3637 hovorů), u 14 % hovorů se řešilo sebepoškozování (2620). Tematika sebevražd, sebepoškozování,

depresí, úzkostí a dalších psychických poruch patří dokonce k pěti nejčastěji řešeným problémům na Lince bezpečí.

Zhoršující se psychické zdraví dětí je ukotvené v mnohých strategických dokumentech, např. Národní strategie primární prevence rizikového chování 2019 – 2027, Národní akční plán pro duševní zdraví (NAPDZ) 2020-30, který uvádí, přibývá dětí s neuro-vývojovými poruchami a za alarmující označuje zvyšování frekvence sebepoškozování a suicidálních pokusů mezi adolescenty.

Cíle programu

Cílem projektu je udržení žáků z cílové skupiny ve zdravých sociálních vazbách a úplné zabránění nebo oddálení vzniku rizikového chování (RCH) v této skupině a dosažení minimalizace rizik spojených s tímto jednáním, a to jak na úrovni dotčených jednotlivců, tak i vzhledem ke společnosti. Dílčím cílem projektu je podpořit duševní zdraví dětí a pedagogů prostřednictvím začlenění programů s tématy týkajícími se duševního zdraví, zdravého životního stylu atp., jejichž potřeba vychází mimo jiné z aktuálních celospolečenských dopadů dnešní doby (Covid-19, válka na Ukrajině, energetická a cenová krize) na společnost a konkrétně děti a dospívající.

Cílová skupina

Cílovou skupinu projektu tvoří populace dětí a mládeže - žáci 2. stupně základních a středních škol ve věku cca 11 – 19 let ve Středočeském kraji a v Praze. V tomto věku žáci/studenti procházejí obdobím biologického zrání a utváření vlastní identity, které je spojené s jejich biologickou, psychickou a sociální proměnou směřující k osamostatnění a soběstačnosti. Tato nutná vývojová fáze přechodu z dětství do dospělosti je náročnou životní etapou, která vyvíjí na stále ještě nezralou a sociálně neukotvenou osobnost dospívajícího jedince tlak, který přichází zvenčí i zevnitř. Je proto zřejmé, že se dospívající v tomto období stávají velmi zranitelnou skupinou, kterou je nutné v systému PPRCH cíleně podporovat.

Cílovou skupinu budeme vybírat na základě předem stanovených kritérií ve spolupráci s řediteli a pedagogickými pracovníky (zejména třídní učitelé a školní metodici prevence).

Časová struktura

Obsah programu

Viz odstavec **Popis programu** výše.

Personální nároky

Projekt je personálně zajištěn odborným týmem složeným ze zaměstnanců Magdaléna, o.p.s. s dlouholetými zkušenostmi a kvalifikací odpovídající standardům primární prevence MŠMT.

Tým je složen:

- řešitelka a odborná garantka projektu Mgr. Aneta Zápotocká (VŠ, Sociální práce a aplikovaná psychoterapie, odborná praxe v oblasti PPRCH 6 let, praxe v oblasti práce s ohroženými dětmi 16 let),
- vedoucí centra primární prevence a vzdělávání zastupuje Bc. et Bc. Lucie Hegerová (VŠ, odborná praxe v rámci PPRCH 2 roky)
- 5 kmenových lektorek a sedmi až deseti externích lektorů. Tým je složen ze skupiny senior lektorů, kteří podporují, mentorují a vedou tzv. junior lektory.

Kontraindikace (omezení)

Kontraindikace nejsou. Pokud je zmapováno rizikové chování, organizace může nabídnout program selektivní prevence.

Evaluace

Monitoring a evaluace jsou běžnou a integrovanou součástí našich programů a služeb. Předkládaný projekt vychází z artikulovaných potřeb cílových skupin, které vychází z naší přímé a dlouhodobé práce s nimi. Evaluace projektu je koncipována tak, abychom dokázali vyhodnotit dopady našich intervencí na životy účastníků našich programů. Jako hlavní evaluační nástroj využíváme speciálně připravený dotazník (zvláště navržený pro každý z programů dle cílové skupiny, obsahu a formy realizace), jež mapují postavení účastníka před programem a po účasti na programu. Pro dotazníky využíváme techniky symbolů, škál i narativní hodnocení. Analýza sebraných dat a jejich interpretace je součástí běžné projektové dokumentace a slouží jak pro hodnocení efektivity programů, tak pro identifikaci dalších potřeb cílových skupin. Dotazníkové hodnocení kombinujeme s osobním hodnocením programů účastníků obvykle na konci jeho realizace.

Materiální požadavky

Zařizuje organizace Magdaléna, o.p.s. (jedná se zejména o papírenský a kancelářský materiál).

Prostorové požadavky

Kurzy všeobecné primární prevence realizujeme v přirozeném prostředí třídních kolektivů přímo na vybraných základních či středních školách.

Požadavky na supervizi

Každý lektor programů, které jsou předmětem tohoto projektu, prochází před samotnou realizací kurzů strukturovaným systémem vzdělávání. Lektoři nejprve absolvují 40 hodinový kvalifikační výcvik, který je přímo připraveným pro nové lektory. Následně absolvuje každý nový lektor tři náslechy a teprve poté jde lektor do praxe. Lektoři se zároveň účastní pravidelné kontinuální supervize.

Ověření efektivity programu

Viz odstavec Evaluace projektu výše.

Návaznosti / vhodné kombinace

Metodika preventivních programů je navržena tak, aby v návaznosti pokryla třídy druhých stupňů základních škol.

Formy podpory

Lektoři PP jsou supervidováni externím supervizorem.

Realizátor – přímý kontakt na organizaci a zodpovědnou osobu za vzdělávání v programu

Mgr. Aneta Zápotocká

Odborná ředitelka prevence a vzdělávání

Tel: 607 641 684

Email: zapotocka@magdalena-ops.cz

Magdaléna, o. p. s.
Včelník 1070
252 10 Mníšek pod Brdy
Email: info@magdalena-ops.cz